

Gemeente Haarlem
T.a.v. de gemeenteraad
Postbus 511
2003 PB HAARLEM

verzenddatum

04 APR. 2017

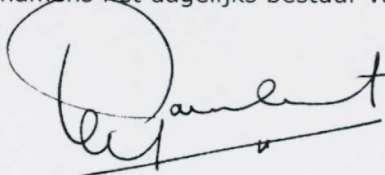
Onderwerp Kadernota 2018 Omgevingsdienst IJmond
Onze referentie BPA/ODIJ-2017-217
Contactpersoon Mevrouw M. Rooks
Doorkiesnummer 0251 - 263876
Bijlage Kadernota 2018

Geachte leden van leden van de gemeenteraad,

De Omgevingsdienst IJmond dient voor 15 april van het jaar, voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, onder meer de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden van de deelnemende gemeenten en provinciale staten van de deelnemende provincie te zenden. Deze informatie wordt vroegtijdig aangeboden om de raden en staten de kans te geven zich vroegtijdig voor te bereiden op de zienswijzeprocedure voor de begroting.

Met de kadernota geeft het dagelijks bestuur een indicatie over de hoogte van de bijdragen van de deelnemers, de beleidsvoornemens en de prijscompensatie. De nota maakt inzichtelijk welke ontwikkelingen op zowel korte als langere termijn invloed hebben op het beleid en de organisatie, welke strategische keuzes worden gemaakt en welke financiële kaders hiervoor worden vastgesteld. De begroting 2018 van de Omgevingsdienst IJmond zal binnen deze kaders worden opgesteld.

Hoogachtend,
namens het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst IJmond,

L.A. Pannekeet
directeur

Kadernota 2018

Omgevingsdienst IJmond

www.odijmond.nl

Postbus 325
1940 AH Beverwijk
0251 - 263 863
info@odijmond.nl
www.odijmond.nl

INLEIDING.....	3
A. BESTUURLIJKE CONTEXT	5
A.1. Waar staan we nu?	5
Organisatie	5
A.2. Wat komt er op ons af?.....	8
A.3. Hoe gaan we daar mee om?.....	11
B. FINANCIEEL OVERZICHT.....	14
B.1. Indexering van baten en lasten	14
B.2. Begroting 2018 en verder	15

Inleiding

Volgens de huidige wetgeving voor gemeenschappelijke regelingen dient ODIJ voor 1 augustus de begroting van het daaropvolgende jaar te verzenden aan de toezichthouder. Tevens dient het dagelijks bestuur voor 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders te zenden. Door middel van deze nota geeft het DB kaders aan voor een sluitende meerjarenbegroting en biedt het de raden van de deelnemende gemeenten en de Provinciale Staten van de provincie inzicht in de ontwikkelingen die de begroting van ODIJ en de bijdragen van deelnemers op korte en/of middellange termijn beïnvloeden.

In 2014 en 2015 zijn respectievelijk het Bedrijfsplan (per 2014) en het Uitvoeringskader 2015-2018 van ODIJ vastgesteld. Het bedrijfsplan beschrijft ODIJ. Hierin worden de achtergronden van de dienst, het profiel, de bestuurlijke constellatie, de taken en organisatie, het personeelsbeleid, de bedrijfsvoering en de organisatie van de financiën beschreven. Het Uitvoeringskader vormt het raamwerk voor de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's van ODIJ en hierin zijn de prioriteiten, doelstellingen en werkwijze opgenomen met betrekking tot vergunningverlening, toezicht, handhaving en samenwerking. In A.2 "Wat komt er op ons af?" worden enkele voor de begroting 2018 relevante ontwikkelingen toegelicht.

Leeswijzer

Deze kadernota bevat de volgende onderdelen:

Hoofdstuk A1: Waar staan we nu?

In dit hoofdstuk is verwoord waar ODIJ op dit moment staat voor wat betreft de organisatie, de wet VTH en de klanttevredenheid.

Hoofdstuk A2: Wat komt erop ons af?

Dit hoofdstuk maakt inzichtelijk welke ontwikkelingen op zowel korte als langere termijn invloed hebben op het beleid en de organisatie. Vooral de consequenties voor de toekomstige begroting zijn toegelicht.

Hoofdstuk A3: Hoe gaan we daar mee om?

Dit hoofdstuk bevat de strategische keuzes van ODIJ om op korte en lange termijn binnen de gestelde kaders te kunnen opereren.

Hoofdstuk B: Indexering van baten en lasten en de begroting 2018 en verder

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de financiële kaders, met name de indexering van baten en lasten, die het AB vaststelt. Het DB stelt binnen deze kaders de ontwerpbegroting 2018, inclusief de meerjarenbegroting op.

Proces

De door het DB geformuleerde kaders zijn richtinggevend en worden na vaststelling in de DB-vergadering van 22 februari aan de raden en Provinciale Staten verzonden ter informatie. Het DB stelt binnen deze kaders een conceptbegroting 2018 op, die na de DB-vergadering van 12 april 2017 aan de raden en Provinciale Staten wordt gezonden. De raden en Provinciale Staten hebben tien weken de tijd om zienswijzen in te dienen ten aanzien van de conceptbegroting.

A. Bestuurlijke context

A.1. Waar staan we nu?

Op 1 januari 1999 is ODIJ gestart met de uitvoering van haar taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving uit het omgevingsrecht voor de gemeenten in de IJmond: Beverwijk, Heemskerk en Velsen. De gemeente Uitgeest is vervolgens toegetreden. Per 1 januari 2014 en 1 januari 2015 respectievelijk gevolgd door de gemeente Haarlem en de Provincie Noord-Holland en de gemeenten Beemster en Purmerend. Per 1 januari 2016 voert ODIJ eveneens de plustaken vergunningverlening bodem voor Provincie Noord-Holland uit. Naast de deelnemers van de GR, voert ODIJ takenpakketten uit op basis van langdurige dienstverleningsovereenkomsten voor de gemeenten Bloemendaal, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemstede, Zandvoort (inclusief BWT), Landsmeer, Oostzaan, Waterland, Wormerland en Edam-Volendam. Inmiddels is het traject om deze laatstgenoemde gemeenten, met uitzondering van Haarlemmerliede en Spaarnwoude, per 1 april 2017 toe te laten treden tot de GR conform de 'Wet VTH' in de eindfase. De dienst heeft sinds haar oprichting een gestage groei doorgemaakt.

Organisatie

ODIJ is een uitvoeringsorganisatie van overheidstaken op het gebied van de fysieke leefomgeving. In de afgelopen jaren heeft ODIJ bewezen dat door het bundelen van kennis een maximale synergie kan worden gerealiseerd. De samenwerking wordt gezocht waar het een meerwaarde heeft. De meerwaarde ligt verder in de verbetering en de vereenvoudiging van de dienstverlening naar burgers en bedrijven en verdergaande kwaliteitsverbetering van de uitvoering.

Het ontwikkelen van beleid is onlosmakelijk verbonden met de praktijk van de uitvoering. Vanuit de eigen deskundigheid draagt ODIJ zorg voor een goede afstemming met de uitvoering. Een goede en kostenbewuste uitvoering is niet mogelijk zonder heldere beleidskaders van de opdrachtgevers. Tegelijkertijd doet ODIJ ook voorstellen voor het uitvoeringsbeleid vanuit haar eigen expertise, zoals bijvoorbeeld de handhavingsstrategie.

Van milieu- naar omgevingsdienst

De activiteiten van ODIJ beperken zich al jaren niet meer tot alleen 'klassieke' milieutaken. In een aantal gemeenten wordt ook integraal op de omgevingswetgeving het toezicht uitgevoerd. ODIJ investeert in het opleiden van haar medewerkers om hen breed en sector overstijgend in te kunnen zetten. ODIJ ziet op termijn voordelen van het verbreden van haar takenpakket waar deze

inhoudelijk en/of procesmatig vergelijkbare voordelen biedt aan de verschillende opdrachtgevers zoals het geval is bij de bundeling van milieutaken.

De vernieuwing van het toezicht door de integrale aanpak sluit goed aan bij deze landelijke trend. ODIJ wil deze taken efficiënt en effectief uitvoeren.

IJkmoment 2015

In 2015 is door Twynstra Gudde een onderzoek, genaamd IJkmoment 2015, uitgevoerd met de volgende centrale vraagstelling: 'Waar staat de Omgevingsdienst IJmond in 2015 ten aanzien van kwaliteit, kosten en kwetsbaarheid?'.

Ook in de evaluatie die in 2008 door KPMG is uitgevoerd zijn deze onderwerpen, iets anders benoemd, aan de orde geweest. Ten opzichte van de evaluatie in 2008 ziet Twynstra Gudde een aantal verbeteringen.

ODIJ wordt door de klantomgeving positief gewaardeerd, zowel door de gemeenten die deel uitmaken van de regeling als de contractgemeenten.

Hoewel daar door onvergelijkbaarheden geen harde conclusies aan mogen worden verbonden, kan wel worden gesteld dat ODIJ goed voor de dag komt in de vergelijking van de kostprijs. Het inzicht dat men door middel van een jaarlijks werkprogramma per gemeente vooraf krijgt in de werkzaamheden die zullen worden uitgevoerd en de flexibiliteit die daar zo nodig nog kan worden ingepast, tezamen met een periodieke afrekening, leidt tot voldoende transparantie.

Op basis van de zelfevaluaties in 2012 en 2014 en de verdere ontwikkeling in de laatste jaren kunnen wij in elk geval vaststellen, dat ODIJ de kwetsbaarheid op de taakuitoefening van de meeste partners en DVO-gemeenten heeft gereduceerd en heeft bijgedragen aan de robuustheid die van een omgevingsdienst vereist wordt.

Gezien de in het IJkmoment 2015 beschreven uitkomsten, wordt gesteld dat ODIJ geen kwetsbare organisatie is, in die zin dat de organisatie een direct gevaar loopt. Toch worden door Twynstra Gudde een aantal zaken, waar ODIJ voor zal moeten waken, genoemd, omdat deze anders in de toekomst, mede in het licht van de ontwikkelingen die op de organisatie afkomen, de organisatie zouden kunnen aantasten. De kwetsbaarheden die zijn benoemd zijn de positie van de directeur, de beleidsmatige kwaliteit en integraliteit en een soms té pro-actieve houding. Op deze onderdelen is inmiddels een verbeteringslag ingezet om de organisatie robuuster te laten worden.

OD3.0

Eind 2015 is gestart met het strategietraject dat door Twynstra Gudde werd geadviseerd onder de noemer 'OD 3.0'. Aan de organisatie is gevraagd om input te leveren op het gebied van organisatie, takenpakket (inhoud) en cultuur. Daarnaast is een verkenning uitgevoerd naar de gewenste ontwikkeling de komende jaren. Ook bestuurlijk heeft een sessie plaatsgevonden over de koers die ODIJ de komende jaren zal varen. Resultante hiervan zijn een vernieuwde missie en visie. In 2017 en daarna wordt verder gewerkt aan de ontwikkeling van de organisatie. Daarbij wordt ingezet op een uitvoering die sterk regiogericht (Waterland, IJmond, Kennemerland) is. Voor de medewerkers van de dienst betekent dit een sterkere oriëntatie op een regio met de bijbehorende verbindingen richting de gemeenten en een grotere mate van zelforganisatie binnen het regioteam.

A.1.2. Kwaliteit

Op 7 september 2012 zijn de Kwaliteitscriteria 2.1 voor vergunningverlening, toezicht en handhaving krachtens de Wabo vastgesteld. De kwaliteitscriteria kunnen als specificering en concretisering van de Checklist RUD-criteria van 2011 worden beschouwd. Deze checklist formuleert de randvoorwaarden en een richtinggevend kader voor de vorming van de RUD's. De checklist stelt onder meer dat een RUD over voldoende capaciteit en kwaliteit dient te beschikken om te voldoen aan wettelijke eisen en termijnen en aan de eisen van programmatisch handhaven. De kwaliteitscriteria zijn bedoeld om de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving door gemeenten en provincies in het omgevingsrecht te professionaliseren en de kwaliteit binnen de organisatie te borgen. De kwaliteitscriteria zien op drie elementen: kritieke massa, proceskwaliteit en inhoud en prioriteiten. Voldoen aan de kwaliteitscriteria moet de organisatie in staat stellen de gewenste kwaliteit en continuïteit te leveren. De kwaliteitscriteria zijn dynamisch en kunnen dus in de loop van de tijd wijzigen.

A.1.3. Capaciteit en efficiency

De bezetting zal naar verwachting in 2017 ongeveer 108 fte bedragen. Daarvan vormen de overheadfuncties circa 18%. Dit betekent dat er een groot beroep wordt gedaan op de efficiency van de organisatie. ODIJ besteedt veel aandacht aan het zo optimaal mogelijk inrichten van haar werkprocessen. Er wordt gebruik gemaakt van moderne ICT-ondersteuning, een gecentraliseerde planning en administratie en er is een goede afstemming tussen frontoffice en backoffice. Door het verder stroomlijnen van processen en een reële planning, kunnen de opgedragen taken (nagenoeg) geheel door eigen personeel uitgevoerd worden. Om pieken in het werk op te kunnen vangen, wordt gebruik gemaakt van formatie op tijdelijke contractbasis en inhuur, doch alleen wanneer hier financiële dekking voor aanwezig is.

A.2. Wat komt er op ons af?

De kadernota voor 2018 wordt reeds in februari 2017 opgesteld en in april 2017 door het AB vastgesteld. Het is daarom niet mogelijk alle invloeden te voorspellen. In dit hoofdstuk zijn macro-economische invloeden, bestuurlijke keuzes en reeds bekende financiële kaderstellingen benoemd.

In 2017 zal een aantal onderwerpen prominent aandacht vragen, zowel van de organisatie en medewerkers, alsook van gemeenten en provincie op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau.

A.2.1 Ontwikkelingen

Omgevingswet

Naar verwachting zal in 2019 de Omgevingswet in werking treden. Met deze wet worden 26 wetten naar één wet teruggebracht en worden 120 AMvB's samengevoegd in 4 nieuwe AMvB's. Met de Omgevingswet moet het omgevingsrecht eenvoudiger, efficiënter en beter worden, met ruimte voor regionale verschillen en duurzame ontwikkeling en een actieve en kwalitatief goede uitvoering. Belangrijke principes daarbij zijn:

- Vertrouwen en decentraal, tenzij;
- Eigen verantwoordelijkheid en bestuurlijke taakverdeling;
- Gelijkwaardig beschermingsniveau, mét flexibiliteit.

In 2015 heeft een bestuurlijke conferentie inzake de Omgevingswet plaatsgevonden voor alle 18 deelnemers van ODIJ. In 2016 is de Omgevingstafel opgericht, waaraan de projectleiders van alle gemeenten waar we voor werken, alsook de projectleiders van de veiligheidsregio's en waterschappen in ons werkgebied, deelnemen. Op verschillende terreinen, zoals onder meer gezondheid, ruimtelijke inrichting, wordt gekeken naar pilots om vast te oefenen met de Omgevingswet. Tevens wordt een proces uitgewerkt om tot implementatie van de wet te komen. Daarin wordt actief de samenwerking gezocht met gemeenten en provincie, om zo te kunnen duiden welke gevolgen de wet zal hebben en welke rollen de verschillende partijen daarin spelen. In 2017 en de jaren daarna zal hier vervolg aan gegeven worden.

In het algemeen kan gesteld worden dat de Omgevingswet een grote impact zal hebben op de ODIJ. Hiervoor zullen in de komende jaren de benodigde opleiding, organisatieontwikkeling en informatievoorziening (softwaresystemen) noodzakelijk zijn. Wij verwachten hiervoor in 2018 en 2019 per jaar circa € 60.000 aan extra kosten te maken. Om hierop deels zelf voor te sorteren, start de ODIJ in 2018 met een cursus over de Omgevingswet.

Wet VTH – kwaliteit en verplichte toetreding

In het uitvoeringskader is uitvoeringskwaliteit gedefinieerd als de mate waarin een product voldoet aan de juridische doelen én bijdraagt aan de omgevingsdoelen. Hiervoor past ODIJ het INK-model toe op vergunningverlening, toezicht en handhaving. In 2016 werd de Wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (Wet VTH) van kracht. Met de Wet VTH zijn de raden van gemeenten en provinciale staten van de provincies verplicht een verordening vast te stellen inzake het kwaliteitsniveau van de vergunningverlenings-, toezichts- en handhavingstaken op het gebied van de Wabo, voor wat betreft hun gemeente of provincie. In 2017 ronden de gemeenten, waarvoor de ODIJ werkt, de vaststelling van de betreffende verordening af. Uitgangspunt daarvoor blijven de kwaliteitscriteria 2.1. ODIJ voldoet hieraan en rapporteert hier vanaf 2017 ook jaarlijks over richting haar gemeenten en provincie.

De Wet VTH regelt eveneens dat alle gemeenten verplicht zijn, voor wat betreft het zogenoemde basistakenpakket milieu (zwaardere milieutakenpakket), toe te treden tot de gemeenschappelijke regeling van de omgevingsdienst in hun regio. Voor ODIJ betekent dit dat nog acht gemeenten (Bloemendaal, Edam-Volendam, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Waterland, Wormerland en Zandvoort) dienen toe te treden tot de gemeenschappelijke regeling. De toetreding zal per 1 april 2017 plaats vinden. Belangrijk uitgangspunt is dat de bijdragen van de huidige GR-deelnemers niet stijgen.

Energie en circulaire economie

In 2017 en 2018 vormt het Energieakkoord nog steeds een belangrijk uitgangspunt voor de uitvoering van ODIJ, zowel op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, als in de advisering en projecten. In ieder geval tot 2020 zal het Energieakkoord inhoudelijk richting geven aan een gedeelte van de uitvoering.

Circulaire economie is in 2016 op vrijwel alle bestuurlijke agenda's terecht gekomen. Circulaire economie gaat uit van het principe dat zo zuinig mogelijk omgegaan wordt met grondstoffen en zoveel mogelijk hergebruik plaatsvindt, maar omvat nog veel meer dan dat. ODIJ heeft eind 2016 een conferentie georganiseerd waar bleek dat de animo voor en wil om aan de slag te gaan met circulaire economie groot is, zowel bij bestuurders, als bij het bedrijfsleven. Samen met aanpalende beleidsterreinen van de gemeenten en provincie zal circulaire economie de komende jaren een belangrijk onderwerp zijn voor de uitvoering van ODIJ.

VPB

In 2016 is de Wet modernisering vennootschapsbelasting voor overheids-ondernemingen aangenomen. Volgens deze wet moeten overheden die winst of structureel overschotten behalen met activiteiten die concurreren met de markt, vanaf 1 januari 2016 in principe vennootschapsbelasting betalen.

De Samenwerking Vennootschapsbelasting Lokale Overheden (SVLO) heeft in samenwerking met de belastingdienst een inschatting gemaakt van de gevolgen voor omgevingsdiensten. De belastingdienst heeft deze documenten in 2016 vastgesteld. De uitkomsten zijn gepubliceerd in de vorm van een activiteitenlijst en een voorbeeldclustering van omgevingsdiensten. ODIJ volgt de adviezen van de SVLO qua verantwoording en zal geen VPB-aangifte indienen op basis van het uitgangspunt dat dit niet van toepassing is. In de begroting 2018 zal derhalve geen VPB worden berekend.

Uittreding gemeente Uitgeest

Eind 2016 is een brief ontvangen van het college van burgemeester en wethouders van gemeente Uitgeest, waarin het voornemen is uitgesproken op een nader te bepalen moment uit te treden uit de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond. Deze keuze is ingegeven vanwege de ambtelijke samenwerking die per 1 januari 2017 van start is gegaan tussen gemeente Uitgeest en de gemeenten Bergen, Heiloo en Castricum. Door het bestuur van ODIJ is verzocht nader te specificeren op welk moment gemeente Uitgeest zou willen uittreden. Een belangrijk uitgangspunt van de ODIJ is dat een uittreedsom wordt bepaald, waardoor de overige deelnemers geen financiële gevolgen zullen ondervinden van de uittreding.

A.2.2. Bijdragen- en kostprijsystematiek

Naast het feit dat de verbonden partijen, zowel de huidige en de naar verwachting toekomstige deelnemers, verschillende takenpakketten bij ODIJ hebben belegd, vindt ook de financiering van deze dienstverlening, al dan niet tijdelijk, op verschillende wijzen plaats:

Oorspronkelijke deelnemers ODIJ, Haarlem en Provincie Noord-Holland voor de basistaken bodem

Deze deelnemers dragen financieel bij aan ODIJ op basis van een verdeelsleutel. Deze verdeelsleutel is gebaseerd op basis van de urenbesteding. De bijdragen van de deelnemers, die deel uitmaken van verdeelsleutel, vormen de sluitpost van de lasten na aftrek van de dienstverlenings-, project- en overige baten.

Recente (gedeeltelijke) toetreders Provincie Noord-Holland inzake plustaken

Met ingang van 2016 heeft de Provincie de plustaken vergunningverlening bodem overgedragen aan ODIJ. De bijdrage betreft een lumpsum over een periode van 3 jaren.

Recente toetreders ODIJ Beemster en Purmerend

Beide gemeenten dragen bij op basis van de omvang van de betreffende basistakenpakketten en ten aanzien van beiden wordt verwacht en op gestuurd dat de realisatie van de urenbesteding de uitgangspunten zullen benaderen.

Overige verbonden partijen en verwachte toetreders

Naar verwachting zullen de verbonden partijen, waarvoor ODIJ haar diensten verleent op basis van dienstverleningsovereenkomsten (verplicht) per 1 april 2017 zijn toegetreden tot onze GR, in eerste instantie voor wat betreft hun basistaken. Eventueel overige taakuitvoering blijft vooralsnog op basis van dienstverleningsovereenkomsten uitgevoerd worden.

A.3. Hoe gaan we daar mee om?

Dit hoofdstuk bevat de strategische keuzes van ODIJ om op korte en lange termijn binnen de gestelde kaders te kunnen opereren en te anticiperen op de geschetste ontwikkelingen. ODIJ neemt maatregelen om, ondanks deze ontwikkelingen, de begroting structureel in evenwicht te houden. Het bestuur wordt over de voortgang en het succes van de maatregelen gerapporteerd via de begroting, de voortgangsrapportages en de jaarstukken.

A.3.1. Volume dienstverlening

De verwachte ontwikkeling van de kostprijs voor niet in de GR ingebrachte taken, en daarmee ook de daarvan afgeleide tarieven voor niet ingebrachte taken zijn een resultante van voorgenoemde uitgangspunten. Immers de tarieven en bijdragen worden niet alleen beïnvloed door kostenontwikkeling en mogelijke efficiencyverbeteringen, maar vooral ook door de mate waarop de (vaste) overheadkosten drukken op de kostprijs. Dit laatste wordt vooral bepaald door de totale omvang van de dienstverlening van ODIJ. De mate waarin daar nog verregaander efficiëntie, dan wel kwaliteitsverbetering of vermindering van de kwetsbaarheid te behalen valt, zal continue worden afgewogen.

A.3.2. Overdracht van omgevingstaken

De in ontwikkeling zijnde Omgevingswet zal nog meer wet- en regelgeving integreren met als gevolg meer kansen voor een gebundelde efficiëntere uitvoering. Gemeente Zandvoort laat met ingang van 2016 Wabo-breed alle taken uitvoeren door de

omgevingsdienst en ook in Uitgeest en diverse gemeenten in de regio Waterland wordt verregaand integraal gewerkt op het gebied van BWT, brandveiligheid, drank- en horeca en milieu. We verwachten de komende jaren een beperkte uitbreiding en verbreding van de dienstverlening, mede vanwege de ontwikkelingen rondom de Omgevingswet en bijvoorbeeld de privatisering van het bouwtoezicht.

A.3.3. Actief op zoek naar Subsiestromen

ODIJ maakt zich al jaren sterk voor het genereren van subsidiestromen voor de uitvoering van het beleid en het bereiken van de doelstellingen van haar deelnemers op het gebied van de fysieke leefomgeving, veiligheid en duurzaamheid. Hier wordt flink op ingezet, waarbij tevens zoveel mogelijk subsidiedekking wordt gezocht voor de personele inzet van ODIJ.

A.3.4. Daling aandeel vaste en variabele bedrijfslasten in kostprijs

ODIJ gaat zuinig om met geld. Van elke uitgave wordt getoetst of deze economisch voordelig is of de laagste prijs betreft. Zo is ons pand niet overdadig, maar functioneel en duurzaam ingericht, bureaustoelen zijn tweedehands aangeschaft, bedrijfsauto's, zijnde Volkswagen Up's, zoveel mogelijk met subsidiegelden gefinancierd, en voor mobiele telefoons niet standaard voor de nieuwste types gekozen. Bij grote, met name ICT-investeringen, vinden onderhandelingen plaats waarbij vaak kortingen worden bedongen, eventueel in samenwerking met andere overheidsorganisaties. Een deel van de afschrijvings-, rente- en bedrijfslasten kan ondanks groei van ODIJ gelijk blijven. In 2017 zullen vervangende ICT-investeringen plaatsvinden. Hierbij zal door toepassing van nieuwe technologieën en efficiënte integratie en samenwerking van systemen de ICT-afschrijvingslast, ondanks de groei van de organisatie en de toenemende eisen ten gevolge van de diverse nieuwe wetgeving, de mogelijke stijging van afschrijvingslasten zoveel mogelijk beperkt worden. Door de bedrijfslasten tot op heden minder sterk te laten stijgen dan de toename van de dienstverlening, is het aandeel van de bedrijfslasten in de kostprijs gedaald.

A.3.4. Efficiëntie (nog verder) verhogen

Efficiënter werken is op zichzelf geen financiële oplossing, het levert niet minder lasten of meer baten op. Het is wel een randvoorwaarde: door hetzelfde werk in minder tijd uit te voeren, ontstaat ruimte voor meer werk of kunnen de taken met minder mensen worden uitgevoerd. Door integraliteit kan in dezelfde tijd meer werk

worden verricht. Door digitalisering, een centrale planning en de in 2016 opgestarte administratieve unit, wordt medewerkers in het primaire proces administratief werk uit handen genomen, zodat zij deze tijd efficiënter kunnen inzetten. Dit zijn de pijlers van de dienstverlening van ODIJ.

A.3.5. Salariskosten

De salarissen maken circa 80% van de begroting uit. Wij verwachten een stabilisatie; vanwege de regeling waardoor medewerkers voorafgaand aan hun pensioen enkele jaren minder uren kunnen werken en enkele medewerkers met pensioen zullen gaan de komende jaren. Daarnaast is er weer beweging gekomen op de arbeidsmarkt. Met ingang van 2016 is een groep junioren aangenomen, die lager zijn ingeschaald, dan de gemiddelde medewerker van ODIJ. In geval van nieuwe medewerkers worden altijd tijdelijke arbeidsovereenkomsten aangegaan en in geval van vertrekkende medewerkers wordt eerst beoordeeld of vervanging wel nodig is en of er intern geschoven kan worden, alvorens een vacature open te stellen. Afhankelijk van de doorstroming van de huidige medewerkers en de benodigde formatie, zal mogelijk opnieuw een juniorentraject gestart kunnen worden.

A.3.6. Uittreding Uitgeest

In 2017 zullen de gesprekken over uittreding van gemeente Uitgeest gevoerd worden. Op dit moment kan nog niet gezegd worden wat uittreding financieel zal betekenen. Een belangrijk uitgangspunt van de ODIJ is dat een uittreedsom wordt bepaald, waardoor de overige deelnemers hiervan geen financiële gevolgen zullen ondervinden. Een eerste voorstel voor de uittreedsom is opgesteld en aan het Dagelijks bestuur voorgelegd. Uiteindelijk zal het AB van ODIJ in overleg met het college van Uitgeest tot een uittredingsvoorstel moeten komen.

B. Financieel overzicht

B.1. Indexering van baten en lasten

Bij de GR-deelnemers zijn de loon- en prijsindexcijfers opgevraagd. Omdat ODIJ de kadernota zodanig vroeg opstelt, zijn deze nog niet beschikbaar. Wel kan gebruik worden gemaakt van de prognoses van het CBS en de verwachtingen van het ABP.

B.1.1 Begroting 2018

Personele lasten

De personele lasten, circa 80% van de lasten, worden conform hetzelfde lid van de GR opgenomen volgens de laatst bekende cao-afspraken, zoals deze gelden voor de gemeentelijke overheid. Het ABP verwacht voor 2017 een premiestijging van 2,7 procentpunt en dat de premie ook de jaren erna verder zal stijgen. In de begroting 2017 is rekening gehouden met een minder hoge stijging dan 2,7%. Daarnaast zullen medewerkers doorgroeien. In de begroting 2018 wordt een stijging van de werkgeverslasten voorgesteld ten opzichte van 2017 van 3%.

Overige bedrijfslasten

Ten aanzien van de overige bedrijfslasten wordt de verwachting van het CBS gevolgd. Deze wordt geraamd op 1,1%. Op basis van de Korte-termijnraming december 2016 van het CBS zal het IMOC cijfer naar beneden bijgesteld worden met 0,4% voor de jaren 2014 t/m 2017. Hiermee komt de prijsindexering 2018 naar verwachting per saldo op 0,7% ten opzichte van de begroting 2017.

Naast de hiervoor opgenomen indexaties worden de baten en lasten ook aangepast voor mutaties onder invloed van groei, dan wel krimp en mogelijke besparingen door efficiency en uitbreiding van de dienstverlening. Een voorbeeld betreffen de benodigde lasten ten gevolge van de Omgevingswet in 2018 en 2019, zoals opleiding, organisatieontwikkeling en software voor een totaalbedrag van € 60.000. De kosten zullen voor circa 1/3 worden doorberekend in de DVO-tarieven en voor circa 2/3 in de GR-bijdragen.

Bijdragen deelnemers

Ten aanzien van de bijdragen opgenomen in de Begroting 2018 van Omgevingsdienst IJmond kan ten opzichte van 2017, wat betreft de tarieven uitgegaan worden van een maximale stijging van de bijdragen ten opzichte van 2017 van 3,35% ($0,80 \times 3\% + 0,20 \times 0,7\% + € 40.000$ in het kader van de Omgevingswet).

B.1.2 Meerjarenbegroting

Personele lasten

In de meerjarenbegroting wordt geen rekening gehouden met andere verwachte CAO-stijgingen. Wel wordt gerekend met een eventueel verwachte stijging in sociale werkgeverslasten, met name de pensioenlasten en doorgroei, jaarlijks 2%¹.

Overige bedrijfslasten

Voor de indexering van de overige bedrijfslasten wordt gebruik gemaakt van de laatst bekende ramingen die het CPB publiceert in de Korte termijn raming van december 2016. Dit conform artikel 29, lid 4 van de GR. Het gaat hierbij om de indicator 'Prijs netto materiële overheidsconsumptie' (IMOC). Voor 2018 is de verwachting 0,7%. Voor de jaren erna wordt dit percentage ook voorgesteld. Waarbij het uitgangspunt is dat de extra lasten in het kader van de Omgevingswet met ingang van 2020 vervallen.

Aangezien de verhouding personele en overige lasten circa 80/20 betreft, wordt voor de projectbaten en -lasten gerekend met een indexatie van 1,75% ($0,80 \times 2\% + 0,20 \times 0,7\%$).

Naast de hiervoor opgenomen indexaties worden de baten en lasten ook aangepast voor de invloeden van groei, dan wel krimp en mogelijke besparingen door efficiency en uitbreiding van de dienstverlening. Van belang te noemen is dat de meerjarenbegroting voorzichtig is opgesteld, gelet op alle ontwikkelingen die op ons afkomen.

B.2. Begroting 2018 en verder

Belangrijkste uitgangspunt voor de begroting 2018 (en de meerjarenraming 2019-2021) is dat deze sluitend is en voorziet in maatregelen die ook op langere termijn een sluitende begroting waarborgen. Een sluitende begroting vereist een evenwicht tussen de baten en de lasten. Aangezien de bijdragen van de deelnemers de sluitpost betreft nadat de lasten zijn verminderd met de dienstverlenings-, project- en overige baten en de baten uit dienstverleningsovereenkomsten kostprijafhankelijk zijn, is de ontwikkeling van de baten en lasten afhankelijk van dezelfde factoren. Zo zijn de baten en de lasten bij ODIJ vooral afhankelijk van de ontwikkeling van het totale volume van de dienstverlening van ODIJ, dus zowel aan de deelnemers als de overige verbonden partijen. Ook de te hanteren indexering heeft invloed op de baten en lasten.

¹ De loonvoet sector Overheid bedraagt volgens het CPB 2,2%

Aangezien de huidige niet-deelnemers (voorlopig) alleen met basistaken toetreden, dus een deel van de DVO's behouden blijft en op basis van lumpsumbijdragen zullen bijdragen, is het uitgangspunt dat de toetredingen geen of nauwelijks effect zullen hebben op de begroting. Daling van de bijdragen van de huidige verdeelsleuteldeelnemers zal alleen gerealiseerd worden in geval van volumevoordelen door de toename van de totale dienstverlening van ODIJ.